

ความรู้และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์

KNOWLEDGE AND BEHAVIOR OF APPLYING PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN LIVING OF NURSING STUDENTS

เจียมใจ ศรีชัยรัตนกุล ส.ด. (Jeamjai Srichairattanakull, Dr.PH.)¹

ยุพาภรณ์ ตีรไพรวงศ์ (Yupaporn Tirapaiwong, Ph.D.)²

เกษร สุวิทยะศิริ วท.ม. (Kesorn Suvithayasiri, M.S.)³

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงพรรณนาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4 และ 3) ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรทั้งหมด ประกอบด้วยนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ จำนวน 290 คน โดยใช้แบบทดสอบความรู้และแบบประเมินพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.78 และ 0.81 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (Independent t-test) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง ($M = 17.66$, $SD = 1.49$; $M = 17.81$, $SD = 1.44$ ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 126.84$, $SD = 10.55$; $M = 133.26$, $SD = 10.10$ ตามลำดับ) การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความรู้ และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่า การมีเงินออมสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า วิทยาลัยฯ ควรมีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อให้สามารถนำหลักการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความต่อเนื่องมากขึ้น

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง; ความรู้และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต; นักศึกษาพยาบาลศาสตร์

¹พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: jeamjai.s@bcn.ac.th

²พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: yupaporn.t@bcn.ac.th

³พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ Email: kesorn.s@bcn.ac.th

Abstract

The purposes of this description study were: 1) to study levels of knowledge and behaviors in using philosophy of sufficiency economy for application in life of nursing students; 2) to compare knowledge and behaviors in using philosophy of sufficiency economy for application in life between 1st year and 4th year nursing study; and 3) to examine predictors in using philosophy of sufficiency economy for application in life of nursing students. The sample consisted of 290 nursing students. The instruments included knowledge and behaviors for application in using philosophy of sufficiency economy questionnaires. Reliabilities of these instruments were 0.78 and 0.81, respectively. Statistic was used including frequency, percent, mean, standard deviation, Independent t-test, and Regression.

The results show that the most of 1st and 4th nursing students had knowledge related to philosophy of sufficiency economy in high level (M = 17.66, SD = 1.49; M = 17.81, SD = 1.44, respectively) and most of them also had mean scores of behaviors in using philosophy of sufficiency economy in moderate level (M = 126.84, SD = 10.55; M = 133.26, SD = 10.10, respectively). There was no significant difference of knowledge and behaviors in using philosophy of sufficiency economy for application in life between 1st and 4th nursing students. In addition, money saving was the predictor of behavior in using philosophy of sufficiency economy for application in life of nursing students $p < .001$). The results suggest that nursing college should provide and support activities to promote nursing students using philosophy of sufficiency economy for application in life.

Keywords: philosophy of sufficiency economy; knowledge and behaviors for application in life; nursing student

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นโลกทุนนิยมหรือบริโภคนิยมประเทศต่างๆ มุ่งแสวงหาความเจริญทางด้านเศรษฐกิจเป็นที่ตั้ง โดยแสวงหาความร่ำรวยจากการลงทุนและการบริโภค จึงทำให้เกิดการแข่งขันกันอย่างรุนแรง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภคอยู่ตลอดเวลา การกระตุ้นการบริโภคนี้ ทำให้เกิดกิเลส เกิดความอยากมากเกินความจำเป็น (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2551) จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับระบบ

เศรษฐกิจแบบทุนนิยมนี้ จะนำไปสู่ปัญหาทางสังคมในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาการขาดคุณธรรม จริยธรรม และปัญหาความรุนแรงต่าง ๆ การดำเนินชีวิตของเยาวชนที่ให้ความสำคัญกับวัตถุนิยม ความฟุ้งเฟ้อ มีความต้องการที่ไม่รู้จักพอ ใช้จ่ายเงินเกินความจำเป็น ก็จะทำให้สังคมไทยในอนาคตน่าเป็นห่วงเพราะเยาวชนถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้การสอน, 2554)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งด่วน ดังเช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ที่มุ่งเน้นจะพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ภายใต้แนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมียุทธศาสตร์การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมีจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้ประชาชนในทุกระดับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับประชาชนได้ทุกกลุ่ม ซึ่งยึดหลักการพึ่งตนเอง ความพอมี พอกิน พอใช้ การรู้จักประมาณตนหรือความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใดๆ คำนึงถึงความถูกต้องตามหลักวิชา และความมีคุณธรรมเพื่อให้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานความพอเพียงในทุกเรื่อง หากคนในสังคมโดยเฉพาะเยาวชนไทยสามารถปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้จะทำให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และจะนำไปสู่การนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤติต่าง ๆ ได้ (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2551)

ปัจจุบันทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างตื่นตัวในการรับแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาวิธีปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจแบบพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องในการปรับสมดุลของประเทศ ในระดับฐานราก คือ การปรับทัศนคติและค่านิยมในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงเพื่อนำไปสู่การใช้ทรัพยากรต่างๆ และการอยู่ร่วมกันในสังคม ผ่านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติเพื่อให้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาเยาวชน

รุ่นใหม่ให้มีค่านิยมและอุปนิสัย อยู่อย่างพอเพียง (คณะกรรมการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ การสอน, 2554) โดยวางแนวทางที่เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่มีประโยชน์ในการเสริมสร้างการเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาต่างๆ ให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายการขับเคลื่อน คือ การทำให้ผู้เรียนรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะ ให้มีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม สอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและวิชาต่างๆ (เพ็ญพรรณ ชูติศุทธิ์, 2553) การศึกษาที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียง และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตในระดับปานกลางถึงมาก และด้านความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ที่พักอาศัย ชั้นปีที่ศึกษา รายได้ และคณะที่ศึกษา และโปรแกรมวิชา (กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์, 2553; อนุชา ทองทา, 2553)

การศึกษาพยาบาลเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งผลิตพยาบาลออกมาประกอบวิชาชีพ ที่ให้บริการแก่สังคม โดยต้องอาศัยทั้งความรู้ ความชำนาญ และความรักในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้รับบริการมีความสุข สุขภาพดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี การผลิตพยาบาลวิชาชีพ จึงต้องสร้างบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม และจริยธรรม และมีความเข้าใจจิตใจมนุษย์อย่างแท้จริง (มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์ และคณะ, 2552) ดังนั้น การนำ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จะเป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้สามารถพัฒนาบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาและเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิทยาลัยฯ ได้บรรจุเนื้อหาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาเศรษฐศาสตร์ สุขภาพ สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 เพื่อเติมเต็มความรู้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการเรียนในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดการเรียนรู้ในวิถีที่ถูกต้อง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้วิทยาลัยฯ ยังมุ่งหวังให้นักศึกษานำความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพการพยาบาลได้และดำเนินชีวิตโดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างเกิดประโยชน์และมีความสุข

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่ได้เรียนหัวข้อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาเศรษฐศาสตร์ สุขภาพและ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการเรียนรู้แล้วและผ่านการศึกษาในวิชาชีพทางการพยาบาล รวมทั้งการมีประสบการณ์ในกิจกรรมนอกหลักสูตรต่างๆ ที่ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษา เพื่อให้ทราบว่า นักศึกษามีความรู้และมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร รวมทั้งปัจจัยทำนายในด้าน ความรู้ และปัจจัยส่วนบุคคล

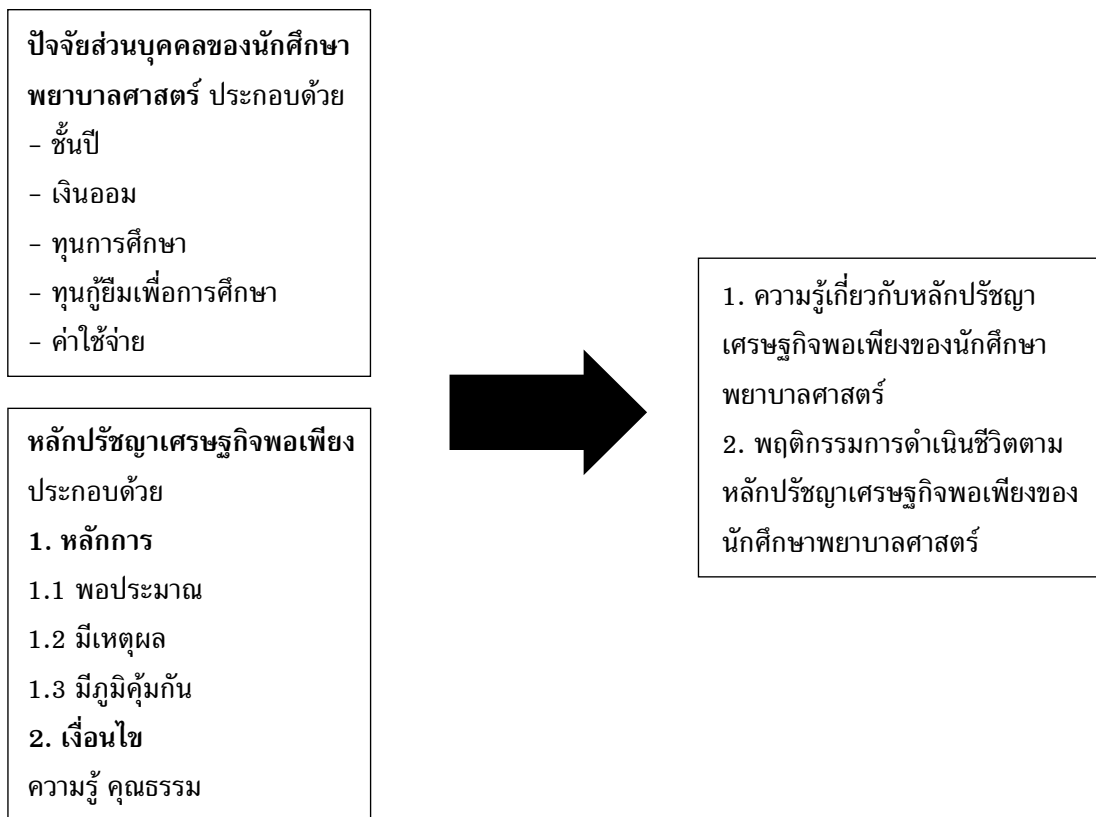
เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความรู้ และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยความรู้ ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปี เงินออม ทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาค่าใช้จ่ายรายได้ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านหลักการประกอบด้วย (1) พอประมาณ (2) มีเหตุผล (3) มีภูมิคุ้มกัน และปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะทำให้ทราบ (1) ระดับความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ และ (2) ระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขการตัดสินใจ 2 ประการ คือ ความรู้และคุณธรรม

พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การปฏิบัติตนในเรื่องต่างๆ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่แสดงออกถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย

1. ความพอประมาณ ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอย่างพอประมาณ การออมเงิน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. ความมีเหตุผล ได้แก่ พฤติกรรมการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน การทำงาน การคบเพื่อน

3. การมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การวางแผนในการทำงาน การวางแผนการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร และความอดทน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรทั้งหมด การศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา คือ

นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม ชั้นปีที่ 1 จำนวน 144 คน และ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 177 คน รวม 321 คน ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 90.34 งานวิจัยเรื่องนี้เลือกศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 เพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังไม่ได้เรียนหัวข้อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาเศรษฐศาสตร์สุขภาพและนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการเรียนรู้แล้ว และผ่านการศึกษาในวิชาชีพทางการพยาบาลแล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วย ชั้นปี เพศ เงินออมทุนการศึกษาที่ได้รับ การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา (ทุนกยศ.) ค่าใช้จ่าย และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพัฒนาโดยกรมการศึกษานานาชาติ (2553) ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) (Green & Salkind, 2010) ในนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75 ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบ 2 ตัวเลือก ถูก-ผิด จำนวน 20 ข้อ มีคะแนนระหว่าง 0-20 คะแนน โดยแบ่งระดับคะแนนความรู้เป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับความรู้สูง (14-20 คะแนน) ระดับความรู้ปานกลาง (7-13 คะแนน) และระดับความรู้ต่ำ (0-6 คะแนน)

ส่วนที่ 3 แบบประเมินพฤติกรรมกระทำได้ดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพัฒนาโดยกรมการศึกษานานาชาติ (2553) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์

ครอนบาช แอลฟา Cronbach (Green & Salkind, 2010) ในนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 420 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 ในงานวิจัยนี้ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.81 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) แบบ 4 ระดับ ข้อคำถามมีจำนวนทั้งหมด 45 ข้อ มีคะแนนระหว่าง 45-180 คะแนน โดยแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยรวม ดังนี้ ระดับพฤติกรรมมาก (136-180 คะแนน) ระดับพฤติกรรมปานกลาง (91-135 คะแนน) และระดับพฤติกรรมน้อย (45-90 คะแนน)

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม เพื่อพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิถอนตัวในการให้ข้อมูลได้ตลอดเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยยืนยันว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานกับอาจารย์ประจำชั้นเพื่อเชิญนักศึกษาพยาบาลศาสตร์เข้าร่วมงานวิจัย โดยการอธิบายขั้นตอนการวิจัยทั้งหมด และให้เอกสารชี้แจงข้อมูลสำหรับอาสาสมัครวิจัย หากนักศึกษาสนใจเข้าร่วมวิจัยจะลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมก่อนตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามโดยใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์คะแนนความรู้ และพฤติกรรม

การดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ และพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายชั้นปี โดยสถิติ Independent t-test

4. วิเคราะห์ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยปัจจัยด้านความรู้ต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยส่วนบุคคล โดยสถิติ Multiple Regression

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 290 คน เป็นนักศึกษา

พยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จำนวน 128 คน และ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 162 คน ร้อยละ 55.68 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง ร้อยละ 95.00 กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 55.68 มีรายได้ 3,001-4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 33.33 มีรายจ่าย 3,001-4,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 36.43 ไม่ได้กู้ยืมเงินจากกองทุน กยศ. ร้อยละ 59.45 และไม่มีการออมเงิน ร้อยละ 47.77

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 96.90 และมีคะแนนความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 และมีคะแนนความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จำแนกตาม ระดับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (N=290)

ระดับ	นักศึกษาชั้นปีที่ 1		นักศึกษาชั้นปีที่ 4		รวม	
ความรู้	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำ	0	0.00	0	0.00	0	0.00
ปานกลาง	4	3.10	4	2.50	8	2.80
สูง	124	96.90	158	97.50	282	97.20
รวม	128	100.00	162	100.00	290	100.00

การเปรียบเทียบความรู้ของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 4 โดยภาพรวมโดยใช้สถิติ Independent T-test พบว่า

ไม่มีความแตกต่างกัน (ตารางที่ 2) แต่เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ความรู้ของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ “เศรษฐกิจพอเพียง ไม่เกี่ยวข้องกับควมมีเหตุผล” ($p = 0.032$) “ภูมิคุ้มกันที่ดี ของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การมีคุณธรรม”

($p = 0.015$) และ “เศรษฐกิจพอเพียง คือ การพอประมาณในด้านรายจ่าย” ($p = 0.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 4 (N = 290)

ชั้นปีที่	n	M	SD	t	p-value
1	128	17.66	1.49	-0.913	0.181
4	162	17.81	1.44		
รวม	290	17.73	1.46		

พฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง จำนวน 239 คน คิดเป็น ร้อยละ 82.40 และมีพฤติกรรม การดำเนินชีวิตระดับ มาก จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ จำแนกตามระดับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (N = 290)

ระดับพฤติกรรม	ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
พฤติกรรมน้อย	45 - 90	0	0.00
พฤติกรรมปานกลาง	91 - 135	239	82.40
พฤติกรรมมาก	136 - 180	51	17.60
ภาพรวม		290	100.00

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 4 โดยภาพรวมโดยใช้สถิติ Independent T-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ($p = 0.792$) (ตารางที่ 4) โดยค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรายด้านทุกด้านและ

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ 4 ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ “ซื้อเสื้อผ้าตามแฟชั่นสมัยนิยม” “ให้รางวัลตนเอง โดยการซื้อสิ่งของตามที่

ต้องการ” “ปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน” “รีดผ้าครั้งละหลาย ๆ ชุด” “วางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบ” “อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ” “การทำงานแต่ละครั้งจะมีการประเมินข้อดี-ข้อเสียของงาน” และ “คบเพื่อนที่มีนิสัยขยัน หมั่นเพียร” นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนรายชื่อในรายชื่อ พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมระดับมากที่สุด คือ เข้าแถวรอคิวเข้าลิฟท์หรือรับประทานอาหาร เป็นวัฒนธรรมที่ดีงาม

และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ไม่คบเพื่อนที่แต่งตัวตามแฟชั่น เพราะดูเป็นคนทันสมัย ส่วนนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 พบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเอง ไม่ลอกข้อสอบเพื่อน และ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย คือ การไม่คบเพื่อนที่แต่งตัวตามแฟชั่น การไม่เปลี่ยนโทรศัพท์มือถือบ่อย และการทำบัญชีรายรับและรายจ่าย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 4

จำแนกพฤติกรรมรายด้าน	นักศึกษาชั้นปีที่ 1		นักศึกษาชั้นปีที่ 4		t	p-value
	M	SD	M	SD		
1. ด้านความพอประมาณ	45.32	4.27	44.92	3.75	0.837	0.403
2. ด้านความมีเหตุผล	43.97	4.90	44.40	4.12	-0.800	0.425
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	37.55	3.81	37.82	4.01	-0.591	0.555
โดยรวม	126.84	10.55	133.26	10.10	-0.264	0.792

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากเงินออมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพฯ พบว่า มีเพียงเงินออมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.240 และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ร้อยละ 5.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับน้อยกว่า 0.001 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ 9.49596 สมการพยากรณ์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์เมื่อทราบค่าเงินออม คือ $y = 119.810 + 4.669X$ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากเงินออมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์

ค่าคงที่/ตัวแปร	b	SEb	β	t	p
ค่าคงที่	119.810	1.953		61.339	0.000
เงินออม	4.669	1.242	0.240	3.760	0.000

SEest = 9.49596

R = 0.240 ; R² = 0.057 ; F = 14.137 ; p-value = .000

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับความรู้และพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของกรณิการ์ ภิมย์รัตน์ (2553) ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับสูง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายมหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า ทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้อยู่ในระดับสูง แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอนุชา ทองทา (2553) ที่ศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง จากการที่การศึกษาครั้งนี้พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทั้งสองชั้นปีมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะนักศึกษาเคยมีระดับความรู้

เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าใจในเนื้อหาการเรียนรู้ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาแล้ว รวมทั้งการที่ภาครัฐและภาคเอกชนมีการณรงค์การใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทั้งชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูง (ทัศนัย สุนทรวาท, 2559) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่าคะแนนความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ทั้ง 2 ชั้นปี ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงกว่า เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ได้ผ่านการเรียนในอุดมศึกษาอีกครั้ง สอดคล้องกับการศึกษาอนุชา ทองทา (2553) ศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในหลักเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2

ในด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ทั้งชั้นปี 1 และ ชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1

ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมระดับมากที่สุด คือ เข้าแถวรอคิวเข้าลิฟต์หรือรับประทานอาหาร เป็นวัฒนธรรมที่ดีงาม และข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ ไม่คบเพื่อนที่แต่งตัวตามแฟชั่น เพราะดูเป็นคนทันสมัย สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 พบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเอง ไม่ลอกข้อสอบเพื่อน และ ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย คือ การไม่คบเพื่อนที่แต่งตัวตามแฟชั่น เพราะดูเป็นคนทันสมัย การไม่เปลี่ยนโทรศัพท์มือถือบ่อยและการทำบัญชีรายรับและรายจ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร ศรีวิชัย (2550) ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของ นักเรียนเตรียมทหารผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทหารมี พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงปานกลาง แต่พบ ด้านพฤติกรรมการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ มีคะแนนน้อยที่สุด และสอดคล้องกับ อนุชา ทองทา (2553) พบว่านักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐมมีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านเศรษฐกิจทั้งในรายข้อและ รายด้านมีระดับต่ำกว่าทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกรณีการ ภิรมย์รัตน์ (2553) พบว่า นักศึกษา ของทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏ แม้จะมีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม อยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้าน ความพอประมาณ ซึ่งเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินอย่างพอประมาณ การออมเงิน การใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่ามีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปี 1 และ 4

ผลการวิจัยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และ 4 โดยภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ 1) ซื้อเสื้อผ้าตามแฟชั่นสมัยนิยม 2) ให้รางวัลตนเอง โดยการซื้อสิ่งของตามที่ต้องการ 3) ปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน 4) รีดผ้าครั้งละหลายๆ ชุด 5) วางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบ 6) อ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนสอบ 7) การทำงานแต่ละครั้งจะมีการประเมินข้อดี-ข้อเสียของงาน และ 8) คบเพื่อนที่มีนิสัยขยัน หมั่นเพียร ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของ กันยลีนี ปัญญาอภิวังค์และนรินทร์ สังข์รักษา (2558) ที่ศึกษาทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อระดับทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของอนุชา ทองทา (2553) ศึกษาความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษานิพนธ์ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่าชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมในการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมในการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับสูงกว่าชั้นปีอื่น

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยฯ ได้มีการบูรณาการเนื้อหาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตร และมีกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้ตระหนักเห็นความสำคัญหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนี้นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ทั้งชั้นปี 1 และ 4 มีคะแนนความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาทั้งหมดพักในหอพักวิทยาลัย ซึ่งมีกฎระเบียบ และมีการบ่มเพาะ ระเบียบวินัยต่างๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรม ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เน้นด้านความรู้ควบคู่คุณธรรมอย่างสมดุล (เพ็ญพรรณ ชูติวิศุทธิ์, 2553) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมทางสังคมและการสนับสนุนทางสังคม (กันยาลินี ปัญญาภิวงศ์ และนรินทร์ สังข์รักษา, 2558) ที่ทำให้นักศึกษาตระหนักและมีความรู้ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง แต่เนื่องจากวิทยาลัยตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่มีสินค้าตามแฟชั่นวางขายที่อาจทำให้นักศึกษาเข้าถึงได้ง่ายหรือเป็นการกระตุ้นความต้องการของนักศึกษา ทำให้คะแนนในด้านพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน ในทั้งสองชั้นปี ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของนักศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความรู้ และทัศนคติต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยส่วนบุคคล

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างความรู้ กับพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำเนินชีวิต ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีความแปรปรวนที่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการ ศึกษาของอนุชา ทองทา (2553) แต่การวิจัยเรื่องนี้ พบว่าการวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับเงินออมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการ ศึกษาของ อนุชา ทองทา (2553) ที่พบว่า การวิเคราะห์ เปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า อายุ ที่พักอาศัย ชั้นปีที่ศึกษา คณะที่ศึกษาและโปรแกรม วิชา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนเพศและรายได้ต่อเดือนไม่แตกต่างกัน จากผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่าเงินออมสามารถทำนายพฤติกรรม การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ กลุ่มตัวอย่างได้นั้น อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่ นักศึกษา พยาบาลศาสตร์มีรายได้ค่อนข้างน้อยและรับทุนการศึกษา หากนักศึกษาที่สามารถมีเงินออมได้แสดงถึงว่านักศึกษา สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้ดี ในเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจซึ่งนักศึกษา ต้องอยู่ในหอพักและอยู่ในสังคมเมืองที่ต้องมีค่าใช้จ่าย สูงกว่านักศึกษาที่อาศัยในสังคมชนบท

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยฯ ควรมีนโยบายส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนน ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ใน ระดับสูงแต่มีคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อให้สามารถ นำหลักการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความต่อเนื่องมากขึ้น

2. วิทยาลัยฯ ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ มาเผยแพร่ให้นักศึกษาได้ทราบ โดยเฉพาะเกี่ยวกับ เรื่องการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในเด็กวัยรุ่น หรือการใช้ชีวิตในใจกลางเมือง เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก และนิสัยการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ และการปรับใช้ใน สังคมเมือง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ทราบผลของการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริม ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของทั้งในด้าน การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน และในวิชาชีพ นักศึกษา พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. (2553). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กันยลีนี ปัญญาอภิวังค์ และ นรินทร์ สังข์รักษา (2558). ทักษะชีวิตเพื่อการจัดการตนเองตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal, Silapakorn University*, 8(1), 138-152.
- คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน. (2554). แนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา. โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ทศไนย สุนทรวิภาต. (2559). การใช้สื่อและพฤติกรรมการใช้จ่ายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยกรุงเทพ* 15(1), 137-155.
- ดวงพร ศรีชัย. (2550). การศึกษาการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรี ปานแก้ว. (2557). ทศนคติต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคุณภาพชีวิตการทำงานและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การและสังคมของพนักงานบริษัทเอกชน. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 34(2). 1-22.
- เพ็ญพรรณ ชูติวิศุทธิ์. (2553). การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี. *วารสารร่มพญักษ์*, 28(2), 146-166.
- มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์ ชูติมา มาลัยและ เบญจวรรณ ศรีโยธิน. (2552). การบูรณาการแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา. รายงานวิจัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2551). เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy). *วารสารศึกษาศาสตร์*, 19(3), 1-6.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555-2559)*. สืบค้นจาก จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2554/E/152/1.PDF>
- อนุชา ทองทา. (2553). ความรู้และพฤติกรรมในการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Green, B. S. & Salkind, N.J. (2010). *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and Understanding Data*. Pearson Prentice Hall. New Jersey.